

Vážení a milí čtenáři,

Dostáváte do rukou jarní číslo Zpravodaje Rané péče Diakonie.

Tentokrát vznikl v rekordním čase a díky tomu může být i velmi aktuální.

Zaměřily jsme se hlavně na ohlasy školských zařízení, protože se již mílovými kroky blíží zápisy. Jak přesně to se zápisy letos bude, si přečtete na straně 9.

Naše aktivity nijak neustávají, jen mají jinou podobu, o prvních dnech a plánech, jak budeme fungovat a co dělat, najdete příspěvek na str. 3. a 4.

Samozřejmě ani tentokrát nechybí ani další rubriky jako Samodomo, Přečetli jsme, viděli jsme, Mohlo by vás zajímat a Vzděláváme se. Inspiraci vám může přinést i recept na chutnou dobrotu.

Rády bychom připomněly, že jsme vám jako poradkyně rané péče nadále k dispozici. Máme zkušenost, že i na dálku jde konzultovat a leccím vám můžeme být i těchto dnech pandemie a nouzového stavu užitečné. Neváhejte tedy kontaktovat své poradkyně a oslovit je. Můžete si s nimi popovídat po telefonu, Skypu, WhatsAppu, či využít jiné moderní technologie. Máme také spoustu materiálů, které vám můžeme poslat do mailu, ať už se jedná o básničky s obrázky nebo aktuální odkazy a tipy na aktivity s dětmi pro tyto náročnější dny nebo odborné informace.

Jsme si vědomy toho, že mnozí odjeli na

chalupy a tráví čas v přírodě, užívají si, že mohou být spolu a daleko od všeho. To vám ze srdce přejeme! Ale také víme, že mnozí z vás nyní kombinují práci, starost o děti i vlastní rodiče, bojují s dětmi, které odmítají nasazování roušek atd. Čas nyní běží jiným tempem, může nám chybět jasná struktura dne, která byla do nedávna daná školními zařízeními a prací. Vše má však své výhody i nevýhody, každá krize je příležitostí, jak se něco nového naučit a něco zajímavého o sobě zjistit. Nyní se ukazuje, že lidé jsou velmi kreativní a vynalézaví, drží pospolu, často si pomáhají úplně nezištně. Což je moc příjemné zažívat!

Budeme rády když se s námi podělíte, jak trávíte dny spolu doma či venku a co vám, vašim dětem a blízkým pomáhá. Může to být inspirace i pro ostatní.

Přejeme vám pevné zdraví a hodně klidu v těchto mimořádných dnech!

Za tým Rané péče Diakonie

*Alice Pexiederová, poradkyně rané péče
a redaktorka Zpravodaje*

RANÁ PÉČE V NOUZOVÉM REŽIMU (str. 3)

VZDĚLÁVÁME SE A VZDĚLÁVÁME

- AUTOGENNÍ TRÉNINK (str. 5)
- CO JE TO DIR-FLOORTIME? (str. 7)
- SEMINÁŘ SEBEOBSLUHA DĚTÍ SE ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM (str. 8)

INTEGRACE JE LEGRACE

- U VRBIČEK S ELENKOU (str. 9)
- JAKOU ŠKOLU VYBEREME? (str. 11)
- NA NÁVŠTĚVĚ V Kladenských logopedických školách (str. 13)
- ŠKOLY HLÁSEK (str. 15)
- ZŠ RADOSTNÁ (str. 16)
- SPECIÁLNÍ MATEŘSKÁ ŠKOLA RAKOVNÍK (str. 17)

MOHLO BY VÁS ZAJÍMAT

- HIPOREHABILITACE NA KAMENITÉM VRCHU (str. 18)

PŘEČETLI JSME, VIDĚLI JSME

- VÝJIMEČNÍ (str. 19)
- DVĚ KRÁSNÁ SETKÁNÍ (str. 20)

SAMODOMO

- VESTIČKA NA PROCVIČOVÁNÍ JEMNÉ MOTORIKY (str. 21)
- NOVÝ DOMOV PRO DINOSAURY (str. 21)

NA NÁVŠTĚVĚ

- NÁVŠTĚVA JEDLIČKOVA ÚSTAVU A ŠKOL (str. 22)

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU ZE ZNAKOVACÍCH KURZŮ (str. 23)

RECEPT

- BANÁNOVÝ CHLEBÍČEK (str. 24)
- KONTAKTY (str. 25)

Za 25 let rané péče není dnešní doba jedinou „krizovou“. Zažily jsme s kolegyněmi už několikery povodně – z toho ty poslední v roce 2012 kulminovaly v době, kdy se rodiny měly začít sjíždět na letní pobyt v jihočeském Hnačově. Noc předtím jsme s kolegyní Pavlou obvolávaly všechny přihlášené účastníky a věřte-nevěřte, žádná z rodin se nechystala nedorazit. A opravdu všechny přijely – některé přitom jely ze vzdáleného severu, všichni hledali aktuálně sjízdné silnice, někomu voda zaplavila most, prostě adrenalin ve vysoké dávce.

Letošní epidemie je jiná v tom, že je celosvětová, nikdo neví, co přijde – ať už se k rizikům stavíme jakkoliv. A týká se nás všech, protože ohrožuje zdraví nás samotných a našich blízkých.

Proto jsme i my, příznačně v pátek 13. 3. 2020, vyhlásili dočasné omezení terénních konzultací a stanovili pravidla režimu v době „nečinnosti“.

Avšak k „nečinnosti“ jako takové máme opravdu na hony daleko...

A jak vypadá můj první „domácí“ den? Začal v osm hodin „krizovou“ videoporadou s kolegyněmi z jednotlivých krajů (tzv. krajkami). Od devíti hodin jsem měla hodinovou telefonickou konzultaci s rodinou, poté jsem řešila úpravy textu do tohoto Zpravodaje (revize zákonitě přicházejí na poslední chvíli). Dobrou dvouhodinku jsem strávila na mailu – informace kolegyním, rodinám, zpřesňování domluveného postupu... K tomu dopisování restů z konzultací, zápis z té aktuální a hlavně spousta telefonování. Asi proto, že když nikdo přesně neví, co bude, je úlevné slyšet lidský hlas... A po krátké procházce (prázdné hlavní třídy, plné obchody) další telefonická konzultace s rodinou, se kterou jsem se měla vidět v příštím týdnu. A na závěr pracovního dne píšu tuto zprávu a ani jsem nestačila sledovat aktuální zpravodajství. Asi se mu pro dnešek vyhnu – přece jen je pátek třináctého!

Veronika Strenková, poradkyně rané péče

Přidáváme něco málo z plánu, na co se vrhnou **Pavla Foster Skalová a Monika Menclová, kolegyně v Plzeňském kraji:**

- vytrídit a srovnat hračky v horažďovické kanceláři,
- pustit se do zpracování pomůcek k podpoře komunikace – oživit nápady, které si dlouhou dobu strádáme,

- pořádně se seznámit s programem Symwriter a jeho možnostmi,
- ve spolupráci s kolegyněmi (na dálku) zpracovat nápady, jak hravou formou podpořit konkrétní dovednosti dítěte,
- pustit se do čtení odborných knížek, i těch už mají připravenou pěknou řádku...

Takže se máme všichni na co těšit.

Projekt **Raná péče Diakonie - rozšíření přímé péče pro rodiny Plzeňského kraje** je podpořen **Nadací rozvoje občanské společnosti z prostředků The VELUX Foundations**

NROS
Nadace rozvoje občanské společnosti

**Včasná pomoc
dětem**

THE VELUX FOUNDATIONS
VILLUM FONDEN ✕ VELUX FONDEN

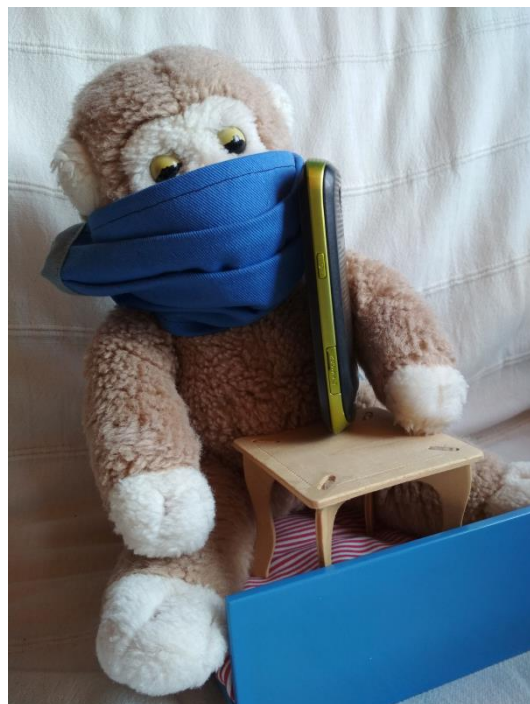
Jinak s rodinami jsme v kontaktu dle jejich potřeby, ale na dálku, snažíme se co nejlépe reagovat na všechny aktuální potřeby. Připravujeme pro nové zájemce nové pojetí nabídky služby ve spolupráci s výtvarníky. Budeme o tom včas informovat různými kanály.

Na naší facebookové stránce www.facebook.com/RanaPeceDiakonie/ sdílíme aktuální informace a přidáváme tipy pro inspiraci, ve svém volnu „dobrovolníčíme“ například šitím roušek pro zdravotníky či další potřebné.

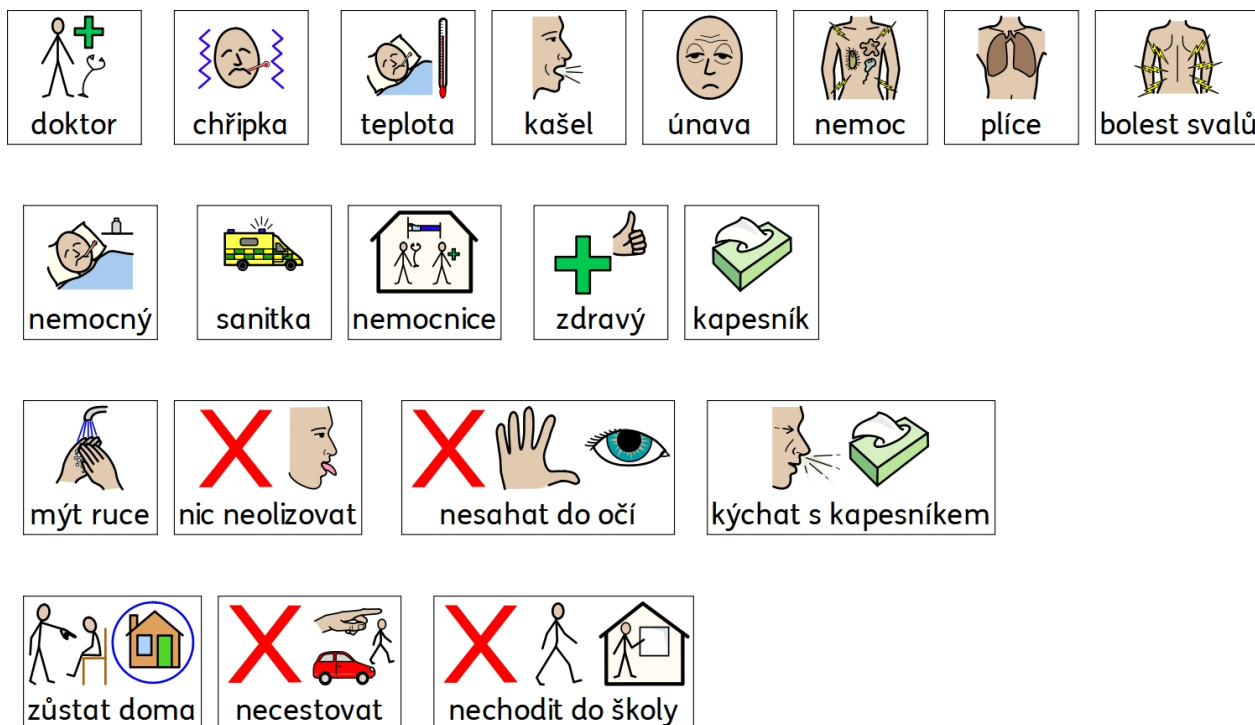
Zkrátka nezahálíme a myslíme na vás a těšíme se, až se opět ve zdraví shledáme u vás doma!

Přidáváme piktogramy, kterými můžete podpořit vysvětlení dětem, co se to vlastně děje.

Zdrojem je SPC pro děti s vadami řeči a jejich facebook. Píší, že v Symwriteru jsou vyrobeny během minuty.

Váš tým Rané péče Diakonie

AUTOGENNÍ TRÉNINK

Způsobů, jak dosáhnout relaxovaného stavu, existuje mnoho. To však neznamená, že se nám to pravidelně daří. Obzvláště v období zvýšeného stresu, kdy proud myšlenek připomíná trysk závodního koně, který však nedrží směr, nýbrž přeskakuje z jedné dráhy na druhou, třetí, pátou, devátou, a v žádné se neblíží cíli. Svaly bývají po celý den napjaté, nervy roztěkané. V takových chvílích se pak osvěžující relaxace navozuje velmi těžko. Spíše tzv. „vypínáme“.

Bezmyšlenkovitě hledíme na obrazovky televize se sklenkou vína v ruce. Anebo do poslední chvíle honíme, co jsme za den nestihli. Ani jeden způsob nás však nevede k uvolnění potřebnému pro dobrý spánek a regenerující odpočinek.

Autogenní trénink je jedna z metod, jak doslova natrénovat schopnost uvolnit tělo a mysl. Ke spuštění regenerujících procesů v těle totiž dochází ve stavu, kdy je utlumena činnost sympatického nervového systému. Ten totiž, velmi zjednodušeně, připravuje tělo k akci. Aktivuje svaly v končetinách. Je nám velmi užitečný během reakce na stres. Po akci však musí následovat uvolnění a regenerace. Jinak naše tělo zůstává v pohotovosti, v nabuzeném

stavu, a velmi se přetěžuje. Ve chvílích relaxace, odpočinku anebo po jídle se do popředí dostává činnost parasympatického nervového systému. Více se aktivuje např. trávicí soustava. Velmi zjednodušeně můžeme říct, že sympatikus se řídí hesly: „bojuj“ a „utíkej“ a parasympatikus: „odpočívej“ a „zaživej“. V mnoha ohledech oba systémy působí protichůdně. Zároveň však spolupracují na tom, aby naše tělo bylo v rovnovážném stavu. Rovnováha v tomto smyslu neznamená statický stav, nýbrž harmonické přelévání mezi aktivitou a odpočinkem, mezi chůzí a lehem, mezi zrychleným a klidným srdečním tepem, mezi produktivním soustředěním se na úkol a uvolněným plynutím představ. A protože oba systémy dostávají impulzy z centrální nervové soustavy, z mozku, můžeme se naučit podpořit jejich vztah rovnováhy vědomě, tzv. autosugescí. A k tomu slouží mj. autogenní trénink (AT). Ten vychází původně z hypnózy, která pracuje s relaxovaným stavem těla a mysli. Se stavem, kdy jsou motorické svaly uvolněné a tělo se může soustředit na činnost srdce, dechu, zažívání a imunitní systém.

Zakladatelem metody AT je Johannes Heinrich Schultz (1884 – 1990). AT na rozdíl od hypnózy je možné po absolvování kurzu trénovat doma. K relaxaci se zde přistupuje jako k dovednosti, a tu je možno nacvičit. Pokud si dovednost osvojím v době klidu, mám ji připravenou k dispozici pro dobu stresu. Sama jsem absolvovala dvoudenní kurz pod vedením lektorky Mgr. et Mgr. Veroniky Víchové. Základní stupeň AT se soustředí především na navození relaxovaného stavu symbolicky připomínajícího lázeňskou proceduru (zde také Schultzova inspirace). Zjednodušeně si můžeme představit, že jsme ponoření do teplé lázně, tělo máme zahřáté, svaly uvolněné, trávicí soustavu hezky pracující a nad tím vším uvolněnou hlavu s chladným čelem. Podobného stavu můžeme dosáhnout pomocí formulek

zaměřených postupně na TÍHU, TEPLU, DECH, SRDCE, BŘICHO A ČELO. Pro zájemce doporučuji dopřát si základní kurz, kterým vás provede zkušený lektor. Pokud je totiž člověk déle ve stresu, nemusí se mu hned relaxace dařit a tak paradoxně mohou pokusy způsobit pocity viny apod. Zároveň však k odpočinku a relaxaci můžeme docházet různými způsoby. Co si z kurzu mj. odnáším, je sdělení: „*Bud'te na sebe vlídní*“. Relaxace je o vlídném zkoušení a pozorování, co mi dělá dobře. Spánek si také nenařídím. Ale mohu si dopřát nějakou drobnou péči, která mě uvolní a symbolicky vytvoří prostor v mysli. Já mám nově v obýváku zarámovaný plakát Petra Síse, k jehož modři automaticky směřují mé oči každý večer.

Markéta Pekárková, poradkyně rané péče

CO JE TO DIR-FLOORTIME

*V květnu loňského roku jsem dostala nabídku účastnit se semináře zaměřeného na metodu DIR-Floortime pod vedením paní Zuzany Camm (o jejím profesním zakončení se dočtete pod článkem). Nejprve jsem byla hodně zvědavá, o co jde, a pak nadšena! Metoda učí hrát si s dětmi způsobem, který je pro ně v určité fázi vývoje přirozený. Způsob hry má vždy dopad na jejich prožívání. Podstatou vlastně je se do hry s dítětem volně vnořit a ničím, ani komentářem směrem k rodiči, z ní nevyplout. Při hře s dětmi, které nejsou neurotypické (tj. mají potíže ve vývoji), je tento způsob hry považován za **terapii**. Metoda je hodně rozšířená ve Velké Británii, v ČR jsme zatím ve fázi prvních vzdělávacích kurzů pro lidi, kteří pracují s malými dětmi se speciálními potřebami.*

Model terapeutické hry je založený **na zdrojích a silných stránkách dítěte**, současně na **vývojovosti** (D – development), **individualitě** (I – individual) a **vztahu** (R – relationship).

To, na čem záleží, je **prožitek hry** a navození vnitřního pocitu spokojenosti v kontaktu s dalším člověkem, nikoli **výsledek** (něco se naučit). Zpravidla si tímto způsobem, volně, bez záměru a cíle, hrajeme s dětmi, které nemají ve vývoji problém... I když v dnešní, na výkon zaměřené společnosti, to už možná umět přestáváme. Jakmile dítěti něco nejde, býváme pod velkým tlakem ho hrou něčemu naučit. Jsme-li v napětí, jestli bude náš záměr dítě něco naučit naplněn, těžko může ono prožívat příjemné pocity ze hry samé – tak, jak jsme to v dětství prožívali při volné hře my sami. A právě o tyto pocity ve Floortime jde!

Na čem záleží

Záleží na **vývojovém stupni dítěte, v jejímž rámci reaguje** (u dětí se spec. potřebami jich může být i několik). Je dítě ve fázi „tělových“, kontaktních hříček, schovávání/nalézání, řešení problému? V některém následujícím? Dalšími oblastmi, které jsou pro terapeuta důležité k tomu, aby mohl hru dobře

přizpůsobit, jsou **dovednosti dítěte** v oblasti motoriky a smyslového zpracování podnětů.

Jak terapeutická hra DIR-Floortime probíhá?

Terapeut pracuje především v domácím prostředí dítěte. Prostředí je uspořádáno tak, aby naplňovalo potřeby pro hru podle vývojového stupně, v němž se dítě pohybuje (výše), a terapeut se nechá vést dítětem, co do intenzity podnětů a tempa. Sám pak vnáší nové variace. Paní Zuzana Camm pořizuje ze hry záznam, přinejmenším někdy – a měla jsem příležitost ho vidět. Byl to „koncert“!

Zuzana Camm je psychoterapeutka a koučka terapeutické hry. Specializuje se na práci s dětmi mladšími pěti let s vývojovými zvláštnostmi (s autismem, traumatem, poruchou attachmentu). Snaží se přenést psychoterapii dítěte do jeho přirozeného prostředí – domů. Tam společně s rodiči podporuje vývoj dětí prostřednictvím hry a dalších terapeutických technik. Věřící, že budování podporujícího vztahu je nejdůležitějším základem vývoje dítěte, jeho učení a vývoje v dalších oblastech života. Základ je třeba budovat včas – a proto je důležitá časná intervence. Zuzana pracuje také ve školách s učiteli. Její snahou je, aby dobře porozuměli příčinám chování dětí a dokázali jim nastavit přiměřenou a správnou podporu při školním vzdělávání.

www.childrenstherapies.co.uk/blog/zusanacamm

Alena Kunová, poradkyně rané péče

SEMINÁŘ SEBEOBSLUHA DĚTÍ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

V sobotu 18. ledna jsem měla příležitost zúčastnit se semináře primárně určeného pro rodiče dětí se zdravotním znevýhodněním. Seminář byl pořádán spolkem Péče bez překážek a skvěle ho vedla ergoterapeutka Veronika Vítová.

Seminář byl přímo ušit na míru rodičům, kteří měli spoustu dotazů týkajících se oblastí stravování, oblékání a hygieny. Od lektorky Veroniky dostali přímé odpovědi, různé nápady a tipy, jak pomoci svým dětem při nácviku v těchto pro ně velmi složitých motorických dovednostech. Velkým tématem rodičů byl nácvik chůze na nočník či záchod. Lektorka podrobně vysvětlovala, jak toto úzce souvisí s vnímáním vlastního těla a dala nám příklady, co pomáhá. S dětmi můžeme hrát jednoduché hry s kolíčky nebo hru na doteky, kdy se dítě dotkne rukou, prčkem nebo naopak vibrační hračkou, a ono musí danou část těla pojmenovat. Vůbec to není jednoduché, jak se na první pohled může zdát! Oblékání a svlékání se pro změnu pojí s přenosy váhy. Takže různé pohupování zleva doprava, využití houpaček

a balančních pomůcek je při nácviku vhodné. Pro děti může být velmi motivující krabice s různými převleky, klobouky a oblečením pro ně zajímavým, kdy si ani neuvědomují, že oblékání nacvičují. Moc se mi líbily rozpůlené samolepky, které mohou dětem pomoci při nazouvání botiček, a tím jim usnadnit rozhodování, zda mají správně levou a pravou. Při nácviku rozepínání/zapínání bundy zase můžeme pomoci kroužkem nebo bambulkou přímo na jezdcí, a tím jezdcí „zviditelníme“.

Dále jsme měli možnost na semináři vidět spoustu pomůcek, které se mohou používat během nácviků. Patří mezi ně obyčejná natáčka nebo chirurgický kartáček, kterými můžeme dítě masírovat. Dále obyčejné ušitřené tričko dospěláka, se kterým dítě může hravě trénovat oblékání a svlékání. V mysli mi uvízla jedna věta, která vystihuje to, že i obyčejné věci jsou plně využitelné při všemožných nácvicích. „Nejlepší terapeutická pomůcka je roh místnosti, kde je dítě stabilní, má oporu a můžou se tam dítě všemožné věci.“

Kateřina Šmolíková, poradkyně rané péče

Aktuálně dostáváme dotazy, jak to bude se zápisy tento rok. K zápisům do škol je zde jasná odpověď:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydává v souvislosti s mimořádnými opatřeními vlády k ochraně obyvatelstva v souvislosti s koronavirem a onemocněním COVID-19 opatření k organizaci zápisů k povinné školní docházce pro školní rok 2020/2021. Zápisy budou probíhat v dubnu a bez osobní přítomnosti dětí ve škole.

Více na:

www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/opatreni-k-zapisum-do-zs-pro-skolni-rok-2020-2021

U VRBIČEK S ELENKOU

O školce U Vrbiček v Praze (www.uvrbicek.cz) slyším už třetím rokem samou chválu od maminky, která ve školce učí a má tam dceru, ale i od PaedDr. Blanky Bartošové z SPC Štíbrova, která ve školce zajišťuje integraci.

Proto jsem se zaradovala, že se tam budu moci přijít s paní Bartošovou podívat. Společné konzultace poradkyně a pracovnice SPC se nám oboustranně osvědčují jako ideální propojení pohledů a následných řešení konkrétních situací (např. výběr dalšího vzdělávacího směru či školy, hledání nových postupů apod.). Společnou konzultaci si samozřejmě přála i maminka – já znám Elenku z domova, kolegyně více pomáhá paní učitelce.

Ve školce, která je založena na Montessori přístupu, byla Elenka s dalšími dvanácti dětmi. Protože je Elence už 5 let, chodí do třídy pro děti ve věku 3 až 6 let. Ve třídě je zkušená paní učitelka Martina, dalším učitelem je Ally, který je rodilý mluvčí a komunikuje s dětmi anglicky – to proto, že školka je česko-anglická. Ve třídě je ještě asistentka Kristýna, která Elence poskytuje podporu, kdykoli potřebuje s něčím pomoci. Ale Elenka, díky důvěře všech zúčastněných, zvládá spoustu aktivit sama, pouze s dohledem. Praktické zaměření činností

(v Montessori terminologii prací) jí maximálně vyhovuje, baví ji a přináší jí pocit uspokojení, třeba když ostatní děti Elenku ocení za přípravu svačiny.

Ve školce jsme byly před masopustem, takže jsme viděly hlavně přípravy na oslavu. Některé děti vyráběly rodinu „jitrnic“, jiné pekly masopustní koláčky, další připravovaly ovoce a zeleninu pro kamarády. A taky se samozřejmě, v klidu a se zájmem, věnovaly obvyklým Montessori aktivitám – přesypání krupice, třídění, výrobě mýdlové vody, ale třeba i matematice nebo dokonce někteří již psali písmena... Každý podle toho, co ho právě zajímá. Ale když kluci uslyšeli za okny popelářský vůz, hned byli u okna a pozorovali – přece si takovou zábavu nenechají ujít!

U Vrbiček je prostě školka, jak má být – a integrace přímo ukázková. A k tomu je ještě naděje, že by za dva roky Elenka mohla pokračovat ve zdejší škole. Učit se prakticky, pro život, s respektem k vlastním zájmům, potřebám a možnostem a k tomu ještě s radostí...

Co bychom si všichni mohli přát víc?!

Veronika Strenková, poradkyně rané péče

U VRBIČEK S ELENKOU Z POHLEDU RODIČE

Má dcerka Elenka má středně těžké kombinované postižení, má potíže především v oblasti řeči a opožděný mentální vývoj.

Pro mě jako matku bylo tedy velmi těžké najít školku, která by na jednu stranu pozitivně rozvíjela Elenčiny schopnosti a na druhou chránila její citlivou a hodnou povahu.

Ve školce U Vrbiček již dlouhou dobu vedu hudební kroužek a učím hru na flétničku a vždy jsem byla velmi nadšená z Montessori metody a celkové klidné a láskyplné atmosféry, která je podle mého názoru výjimečná.

Elenka se již od začátku cítí v kolektivu dětí a také učitelů velmi dobře a chodí do školky moc ráda (někdy chce jít dokonce o víkendy).

Má ve třídě svoji asistentku a různorodost věku, která je pro Montessori metodu typická, velmi dobře smýšlí rozdíly v dovednostech dětí a neupozorňuje na nedostatky, které děti s postižením mají. Přítomnost dvou učitelů mužů je pro mou dcerku (která s učiteli velmi ráda pracuje) velkým přínosem.

Markéta Schnellerová

JAKOU ŠKOLU VYBEREME?

Jeremiáškoví je 5 let, chodí do speciální mateřské školy, je v ní spokojený, a přesto už teď rodiče přemýšlejí: Která ze škol, jež máme v dojezdové vzdálenosti, bude pro Jeremiáška ta nejlepší?

Jeremiášek má diagnostikovaný dětský autismus, proto je výběr školy nutně zúžený. Maminka už teď ale ví, že běžná škola s jejími nároky a počtem dětí ve třídě není řešením pro ně – tedy, pokud by se nestal zázrak a Jeremiášek by se nezklidnil a nerozmluvil.

Rodina má štěstí, že bydlí v lokalitě, kde je poměrně nedaleko od sebe několik speciálních škol, z toho jedna specializovaná na děti s PAS. Jedna z nich je **SŠ, ZŠ a MŠ Chotouňská** (chotounska.cz/zakladni-skola-specialni.html). Proto se rozhodujeme, že se do ní půjdeme společně podívat jako na první volbu. Rodina má navíc dobrou zkušenost s SPC v rámci školy.

Podle domluvy volám do školy, ochotný pan ředitel si s námi domlouvá schůzku hned příští týden, ve škole totiž není klasický den otevřených dveří. Pan ředitel Vacho nás skutečně v určený den ve své pracovně očekává, otevřeně podává informace i odpovídá na zvědavé dotazy. Poté se jdeme podívat do jednotlivých tříd.

Co jsme tedy s maminkou slyšely a viděly?

- Podmínkou pro přijetí do speciální školy je kromě PAS mentální postižení (střední až těžké). Děti s lehkým MP nebo bez něj jsou integrovány v běžných základních školách.
- Před zápisem je nutné mít integrační posudek z SPC, místní SPC podle slov pana ředitele „ví, jak na to“. Objednací lhůty do SPC jsou výrazně dlouhé (minimálně 3 měsíce).
- V současné době zájem o zařazení přesahuje možnosti školy. Pan ředitel zvažuje možnost losování – ačkoli si ji zatím neumí představit....
- Detašované pracoviště, dostavbu či nástavbu zatím pan ředitel neplánuje (kromě jiného „nemá lidi“).

- Do školy jsou přijímány děti z Prahy a Středočeského kraje, žádné kvóty či přednosti (např. bydliště na Praze 10) neexistují.
- Třidu tvoří šest dětí a dva pedagogové.
- Třídy jsou věkově smíšené, jsou sestavené tak, aby vyhovovaly jak dětem, tak i výukovým a výchovným záměrům učitelů. Proto je možný přesun dětí v rámci tříd v průběhu roku.
- Maximální docházka do školy je 12 let.
- Škola má školní družinu, ta začíná ráno před vyučováním, končí v 17 hodin. Dosud se nestalo, že by nějaký žák neměl možnost družinu navštěvovat.
- Škola zajišťuje školy v přírodě, volnočasové aktivity. Individuální přístup je samozřejmostí.
- Pro děti, které verbálně nekomunikují, škola nabízí VOKS (výměnný obrázkový komunikační systém), zároveň mají žáci individuální logopedii v rámci výuky.
- Pracuje se na bázi strukturovaného učení, pro soustředění na práci slouží tzv. boxy (oddělená výuková místa), každá třída má vlastní relaxační místnost.
- Hodnocení (vysvědčení) je slovní.
- Ve třídě je převaha chlapců – viděly jsme pouze dvě holčičky, pan ředitel říká, že jsou „vzácné“ ...
- Každá třída vypadá a voní trochu jinak, všude vládla klidná atmosféra (možná i proto, že ve většině jsme se strefily do svačiny)
- Školní jídelna nevaří pro jednotlivé žáky diety, ale děti mají možnost přinést si vlastní oběd v krabici a ohřát si ho (či nechat si ho ohřát) v mikrovlnné troubě
- Personál školy byl usměvavý, ochotný – a to i když jsme se dobývaly s maminkou do školy...

Druhou volbou je **MŠ a ZŠ speciální Diakonie ČCE Praha 5, pracoviště Saratovská** skolapraha.diakonie.cz/pracoviste-strasnice/.

Do školy jsme objednaní 11. 3. – tedy v první den zrušené výuky kvůli koronaviru. Paní zástupkyně Hana Doubková tedy nemusí svůj čas a pozornost dělit mezi děti a nás. Děti při vyučování nevidíme, ale na základě rozhovoru získáváme o škole, jejím přístupu k žákům, rodičům i výchově a vzdělávání barvitou představu.

Škola poskytuje vzdělávání žákům se středně těžkým a těžkým mentálním a kombinovaným postižením. Složení tříd je více různorodé – poměrně často jsou zastoupeny děti s PAS, případně s pohybovým postižením.

Jak to tedy v Saratovské vypadá?

- Saratovská je škola rodinného typu – má 16 žáků, o které se stará 9 pracovníků školy.
- Škola má tři třídy (z toho jednu třídu přípravného stupně) – v každé třídě je 6 žáků, v přípravném stupni (spojeném se žáky „začátečníky“) pouze 4.
- Ve třídách pracují speciální pedagogové, k dispozici je jeden nebo dva asistenti pedagoga.
- Třídy jsou věkově smíšené.
- Možnost docházky je 10 let.
- Spádová oblast je stejná jako u ZŠ Chotouňská – nejvzdálenější žák jezdí až z Hořovic.
- Vyučování začíná v 8:30 h., před školou a po škole je možno využít družinu (max. do 16 hodin). Škola nezaručuje maximální délku docházky pro všechny děti po celý týden do konce pracovní doby družiny.
- Ve škole je malá tělocvična spojená s rehabilitací (dochází sem fyzioterapeut ze Stodůlek), mini snoezellen pro relaxaci i aktivaci žáků s těžším postižením.
- Logopedii zajišťuje klinická logopedka.
- Prioritou školy je zajištění funkčního

komunikačního systému pro každého žáka, pracuje na principu totální komunikace (tedy využívá všech dostupných komunikačních modelů). Stejnou měrou škola usiluje o co nejvyšší míru soběstačnosti žáků.

- Škola zajišťuje obědy z jiné diakonické školy.
- Škola se o budovu dělí se stacionářem pro dospělé klienty.
- Zájem o zařazení do školy je obrovský, paní zástupkyně eviduje žádosti o přijetí i na několik let dopředu (nejmladší žáček se hlásil v 1, 5 letech). V příštích 2 letech nebude plánovaně odcházet žádné z dětí (nejstarší žáci jsou aktuálně v 8. třídě).

Obě školy se nám s maminkou zdají pro Jeremiáška dobré – obsahem, dostupností i lidským přístupem. Ale zároveň vidíme, že spíš než o volbu půjde o štěstí, že se v některé ze škol uvolní místo. Paní zástupkyně vnímá tuto situaci jako neúnosnou, společně s panem ředitelem Milanem Černým hodlají žádat na MHMP o nové prostory pro další třídy, aby nemuseli odmítat mnohdy zoufalé rodiče, kteří chtějí jen to, na co mají právo – školu pro jejich dítě. Bez společné snahy odborníků a rodičů se ale situace patrně nepohne dopředu, tedy ne v dohledné době.

S maminkou se tedy půjdeme podívat do dalších škol, chceme obsáhnout všechny možnosti. O našem putování se dozvíte v dalším Zpravodaji. Držte nám palce!

Veronika Strenková, poradkyně rané péče

NA NÁVŠTĚVĚ V Kladenských LOGOPEDICKÝCH ŠKOLÁCH

Vojtovi bude v létě 2020 6 let, a tak je nejvyšší čas myslet na školu. Zvlášť, když má Vojta těžší formu vývojové dysfázie, mluvenou řeč si teprve osvojuje a není příliš pravděpodobné, že do začátku školního roku 2021/2022 češtinu zvládne tak, že nebude potřebovat systematickou logopedickou i výukovou podporu.

Proto jsme už s předstihem využily s maminkou možnost návštěvy dvou kladenských škol s logopedickými třídami. Znamější z nich je **ZŠ Brjanská** (www.12zskladno.cz), kde logopedické třídy jsou již tradiční nabídkou. Logopedické třídy jsou od 1. do 3. ročníku, poté děti přecházejí do běžných tříd, případně (a spíše výjimečně) přecházejí žáci na jiný typ školy. Do logopedických tříd jsou děti přijímány na základě doporučení školského poradenského

zařízení. Škola má vlastní Speciálně pedagogické centrum (SPC), před nástupem do školy není třeba být jeho klientem. Ve třídě je maximálně 14 žáků, výuku vede speciální pedagog, ve třídě byla asistentka pedagoga.

My jsme viděly kousek hodiny matematiky ve třetí třídě a kromě lehce vyššího počtu „obrylených“ dětí jsme si s Vojtovou maminkou nevšimly ničeho zvláštního. Děti počítaly úlohy, odpovídaly na otázky paní učitelky bez zjevných komunikačních obtíží. O logopedické třídy (vždy se otevírá jedna třída ve školním roce) je velký zájem, proto paní zástupkyně doporučuje přijít k zápisu, i když rodiče mají již domluvený odklad školní docházky. Přednost mají děti ze spádové oblasti, ale škola přijímá děti i z okolních městeček a vesnic.

Základní škola Pařížská

(www.zskladnoparizska.cz) v letošním školním roce nově otevřela logopedickou třídu. Ve třídě je 9 žáků (6 kluků a 3 holčičky), výuku vede speciální pedagožka se státní závěrečnou zkouškou z logopedie. Složení dětí ve třídě je pestřejší než v ZŠ Brjanského, ale i zde se učí podle osnov běžné základní školy (jedna holčička má tzv. minimální výstupy). Zatím se předpokládá, že děti v této třídě budou pokračovat do pátého ročníku. V příštím školním roce bude otevřena další logopedická třída.

Ve škole jsme strávily celou vyučovací hodinu českého jazyka (v němž mají děti zákonitě nejzřetelnější problémy), takže jsme mohly pozorovat jak dovednosti, tak i dílčí omezení jednotlivých žáků. I zde všechny děti verbálně komunikovaly, byly schopné (minimálně dílčím způsobem) odpovědět na otázky,

uspořádat a popsat dějovou linku podle obrázků, poznat a přečíst jednotlivá „písmena“ i text v čítance.

Škola má i přípravný ročník, v něm je aktuálně 19 dětí. Z přípravného ročníku děti přecházejí buď do běžných tříd, nebo do logopedické třídy. Také tato škola má vlastní SPC.

Pro rodiče z okolí je určitě dobrou zprávou, že mají možnost volby. ZŠ Pařížská deklaruje spolupráci se „zkušenější“ ZŠ Brjanská.

Zda se Vojtovi rodiče rozhodnou pro jednu z výše popsaných škol, nebo si vyberou nějakou jinou, zatím nevědí ani oni. Každopádně jsme všichni zvědaví, jestli někdo z našich čtenářů má s některou ze škol osobní zkušenost, o níž je ochoten se podělit. Napište nám!

Veronika Strenková, poradkyně rané péče

ŠKOLY HLÁSEK

V Hlásné Třebani je základní **a mateřská škola Hlásek** (www.skolyhlasek.cz), do které jsme se jely s kolegyní Katkou Šmolíkovou podívat za pětiletým Kubíkem.

Ve školce nás přivítaly dvě paní asistentky Klára Vejvodová, Martina Koutská a děti.

Paní asistentky pracují s dětmi respektujícím přístupem – děti se učí oboustranné dohodě a respektu.

K rozvoji dětí využívají různé Montessori prvky a zároveň i některé pomůcky, které jsou u dětí oblíbené.

Kubík dochází do školy třetím rokem a pracuje společně s asistentkou pedagoga Martinou Koutskou, která se mu individuálně věnuje a přímo na míru mu zpracovává pracovní listy. Již začínají i s technikou obrázků, které mohou Kubíkovi zlepšit jeho komunikační dovednosti.

Kubík je v maximálně možné míře začleňován do skupiny ostatních dětí, kde se učí dodržovat denní režim, navazovat vztahy s vrstevníky a řešit různé situace.

Kubík se v běžných situacích verbálně nevyjadřuje. Školka spolupracuje s maminkou na tom, aby se sjednotil komunikační styl.

Maminka Kubíka popisuje svou zkušenost:

„A také bych zdůraznila, že školka se nejen věnuje rozvoji a individuálním činnostem s Kubou, ale je i velmi vstřícná, posílá své asistentky a personál na různá školení, kurzy a vyšetření spolu s dětmi a rodiči, alespoň já takovou zkušenost mám, byli s námi v Nautisu na diagnostice a pak i na kurzu zvládnutí sociálních dovedností. Myslím si, že toto není úplně běžné, je vidět, že každý problém jejich dětí je i jejich problémem a každé dítě řeší a snaží se pomoci dítěti i rodičům. Kuba chodí už třetím rokem a je ve školce velmi rád. Je vidět, že se mu ve školce věnují nadmíru a stále komunikují se mnou o tom, co by bylo dobré pro Kubův rozvoj udělat“.

Jana Londinová, poradkyně rané péče

ZŠ RADOSTNÁ

Přicházíme za vámi s novinkou.

1. 9. 2020 se bude otevírat **nová základní škola v Komenského ulici ve Zdicích** (www.zsradostna.cz)

Tato škola má zažádáno o akreditaci MŠMT. Ve školním roce 2020/2021 bude škola fungovat jako pobočka akreditované školy ZŠ v Litni.

Školu povede Jana Vlková, která je také spoluzakladatelkou ZŠ v Litni.

Jejich koncept je založen na soudržnosti rodin vycházející ze společného zájmu o tuto školu, vnitřního přesvědčení, že tento způsob výuky je pro jejich děti ten pravý, že s nimi souzní.

Vychází z konceptu respektovat a být respektován, kritického

myšlení... Pedagogové pracují s různými prvky alternativní pedagogiky (mimo jiné Montessori prvky, Hejného matematika...) Je kladen důraz na výuku venku.

Také do výuky zařazují práci s technologiemi – mobil používají pouze v případě vyhledávání dalších informací souvisejících s tématem ve výuce.

Děti mají ponechán prostor k vlastní volbě, čemu se budou v rámci bloku věnovat.

Děti jsou vedeny k samostatnosti, vlastnímu názoru.

Od první třídy probíhá výuka angličtiny s rodilým mluvčím.

Třídy jsou trojčlenky (1. – 3. tř.) a (4. – 6. tř.) Škola je devítiletá. Výuka probíhá v devadesátiminutových blocích. Ve třídě je maximálně osmnáct dětí a dva pedagogové. Jeden z nich je většinou s jednou trojčlenkou, pedagogové se snaží střídat tak, aby děti mohly navazovat vztahy a přebírat různé pohledy od dalších lidí.

Děti budou dostávat o své práci zpětnou vazbu slovním hodnocením.

Škola má svou družinu.

Školné 4 500,- Kč/ měsíčně + stravné, výlety, různé akce.

Tato škola má zkušenosti v práci s dětmi se specifickými potřebami. V případě zájmu je možné vedení kontaktovat a domluvit se na individuální schůzce.

29. 4. 2020 proběhne zápis, který nemá žádná kritéria.

Škola podporuje také domácí vzdělávání.

Jana Londinová, poradkyně rané péče

ZŠ RADOSTNÁ

...teprve se vybarvíme

SPECIÁLNÍ MATEŘSKÁ ŠKOLA RAKOVNÍK

Jednoho únorového dne jsme navštívily speciální mateřskou školu v Rakovníku, do které dochází Vašík. Více o celé škole najdete na www.zsrako.cz.

Blíží se zápisy, a tak vám ji chceme představit tak, jak jsme ji zažily my.

Byly jsme mile překvapeny moderní budovou, která je komplexem několika propojených škol (střední, základní, mateřská).

Mateřská škola je rozdělena na logopedickou a speciální, se třemi třídami. Pro děti od dvou do šesti (sedmi) let.

A uvnitř školy jsme se setkaly s velmi vstřícným přijetím paní vedoucí Rajske a paní učitelky Renáty Polákové, která se věnuje dětem s kombinovaným postižením, a dvěma

asistentkami pedagoga.

Vašík, který do školky dochází od září, byl rozzářený jako sluníčko. Pod vedením paní učitelky nebo paní asistentky se zájmem pracoval na všech aktivitách, které mu byly nabídnuty, připojoval se ke společným aktivitám s ostatními dětmi ve třídě.

Je to školka, která rozvíjí děti respektujícím přístupem, založená na poznávání světa venku, využívající možností, které jim školka nabízí v rámci budovy (např. snoezelen, bazén s posuvným dnem, tělocvična a jiné).

*Jana Londinová a Kateřina Šmolíková,
poradkyně rané péče*

HIPOREHABILITACE NA KAMENITÉM VRCHU

Kamenitý vrch, z. s. je nezisková organizace, která poskytuje hiporehabilitaci a další aktivity zejména dětem se zdravotním znevýhodněním. Hiporehabilitace probíhá jen kousek za Prahou, ale přesto na úplné samotě mezi lesy a loukami. Na těch se v rozlehlých výběžích pasou čtyři koně, kteří jsou díky celoročnímu venkovnímu pobytu ve stádě klidní, vyrovnaní a trpěliví i při práci s malými dětmi.

Terapeutické jízdy probíhají většinou ve všední dny odpoledne, několikrát za rok organizace pořádá také víkendové akce. Jízdy jsou určeny především pro děti od tří let s opožděným psychomotorickým vývojem, svalovou hypotonií, mírnou formou dětské mozkové obrny, nebo také s poruchami autistického spektra. Děti si mohou koně před jízdou vyčistit, pohladit a vyzdobit. Některé z nich postupně přecházejí od hiporehabilitace ke komplexnímu jezdeckému výcviku.

V areálu mohou děti se svými rodiči vyzkoušet různé pomůcky pro rozvoj motorických a kognitivních funkcí, nebo si jen tak pohrát a společně strávit pohodový čas v přírodě. Kromě hiporehabilitace postupně organizace začíná nabízet v Praze a okolí další aktivity, například arteterapii, canisterapii nebo přístrojovou rehabilitaci formou hry.

Největší podíl na vzniku spolku měl syn jeho zakladatelky. Kvůli opožděnému vývoji by pro něj byla vhodná komplexní rehabilitace, ale jediný terapeut, u kterého neplakal, byl jeho vlastní kůň. Díky tomu se rodina rozhodla koně vycvičit pro hiporehabilitaci a začít se této činnosti věnovat intenzivněji. Pomocí v začátcích byla také podpora Rané péče Diakonie. Ta informaci o založení spolku rychle rozšířila mezi rodiny s dětmi, které letos po zimním odpočinku začínají již druhou sezónu pravidelných terapeutických jízd.

Více informací najdete na www.kamenityvrch.cz

Erik Onoda, člen týmu Kamenitý vrch, z. s.

VÝJIMEČNÍ (komedie/drama, Francie, 2019)

Ve filmu se objevují dvě hlavní postavy. Bruno vede organizaci, která zřizuje školu a chráněné bydlení a asistenci pro děti a dospívající s poruchou autistického spektra, jejichž problémy jsou často velmi komplikované a všude jinde již tyto děti odmítli. A Malik – ten vzdělává mladé dospělé ze sociálně vyloučených lokalit pařížských předměstí. V rámci studia je učí, jak se o tyto děti starat, jak jim asistovat a podporovat je. Spolu ukazují, jak je život všech pečujících náročný, ale přesto je neopouští optimismus a humor. Celým snímkem se proplétá ožehavé téma umisťování a vlastně nemožnost umístění dětí s poruchou autistického spektra do pobytových zařízení a zároveň film ukazuje, jak náročná je péče o tyto děti pro mladistvé pečovatele i rodiny dětí.

Tvůrci filmu Eric Toledano a Olivier Nakache jsou i autory filmu Nedotknutelní (2011). Dle mého názoru se naprosto překonali a nyní vytvořili zcela výjimečný a unikátní film, který má náboj, obsahuje humor i drama a má dobré herecké obsazení. Tvůrci dokázali přetavit silný námět ze života do opravdu kvalitního filmu, který všem doporučuji ke zhlédnutí. Prostě boží! (narážka na hlášku z filmu)

Trailer můžete vidět zde:

www.youtube.com/watch?v=ZjkY4RTQmU0

Kateřina Šmolíková, poradkyně rané péče

DVĚ KRÁSNÁ SETKÁNÍ

... o chromozom navíc aneb **UP SYNDROM**
(podívejte se, proč přejmenovat Down syndrom na Up syndrom)

25. 2. 2020 jsme se s kolegyněmi zúčastnily přednášky dvou báječných žen, maminek několika dětí. Lenka Hečková a Hana Uhlíková nám přišly povědět především o těch, které se narodily s jedním chromozomem navíc. Mluvílo se o prenatalní diagnostice, došlo i na téma zdravotních obtíží nebo podpory v oblasti školství. Hlavně jsme ale mohli slyšet mnoho příběhů o každodenních radostech i starostech, sourozeneckých přích i „spolčenectvích“, úsměvných situacích spojených s dětskou empatií, radostí a láskou.

Přednášku zorganizoval Pedagogický spolek Emil, což je spolek sdružující studenty a učitele nejen primární a preprimární pedagogiky, který vznikl na PedF UK díky iniciativě studentů Katedry preprimární a primární pedagogiky. Cílem spolku je zapojit studenty a učitele nejen primární a preprimární pedagogiky do aktivního studentského a učitelského života.

V rámci festivalu Jeden svět jsem pak měla možnost navštívit promítání dánského filmu Manželský pár a následnou diskuzi s autorem filmu, Emilem Langballem. Spolu s dalšími diváky jsem tak nahlédla do každodenního života mladého zamilovaného páru, jehož hlavní postavy mají Downův syndrom. Sledovala jsem jejich první optimistické manželské krůčky, ale i neshody. Tato na první pohled obyčejná love story se dotýká několika v české společnosti ožehavých témat, mezi které patří právě otázka partnerství a rodičovství osob se „speciálními potřebami“. U následujícího videa se můžeme zamyslet nad tím, co je to „speciální“ a co lidi s DS opravdu potřebují: **Jsou tyto potřeby opravdu tak moc speciální?** I tomuto tématu se věnovala následná diskuze.

Zuzana Havelková, poradkyně rané péče

VESTIČKA NA PROCVIČOVÁNÍ JEMNÉ MOTORIKY

S radostí se dělíme o inspiraci z rodiny, kde maminka přemýšlela, jak vyrobit smysluplnou pomůcku pro podporu jemné motoriky svého chlapečka. Nakonec vzala do ruky starší vestičku a na ni našila nejrůznější zapínací a upínací systémy! Chlapeček si svou nově vylepšenou vestičku velmi oblíbil a na konzultaci mi ukazoval, co vše se na ní dá zapnout. Více snad není třeba psát, za vše hovoří přiložené foto.

Markéta Pekárková, poradkyně rané péče

NOVÝ DOMOV PRO DINOSAURY

Emička má moc ráda dinosaury a skoro vše o nich ví. S tatínkem si čte v knihách, sleduje filmy a na konzultacích „zkouší“ nevědomou poradkyni... Když byla menší, dostala dva krásné dárky – háčkovaného dinosaura a šitou knížku – v ní mohla sledovat vývoj dinosauřího miminka, ale i čerstvě vylíhlého dinosauříka přebalovat, krmit, dávat mu chrastítko.

Ale uznejte, když vyrostete a máte „vědecké“ zájmy, jdou i oblíbené hračky stranou. A tak rodiče nabídli obě hračky pro jiného dinosaurofila. A mně hned bylo jasné, komu je dám.

Pro Laurinku je dinosaurus ta nejlepší motivace. Takže šikovná maminka téměř dennodenně šije nová dinosauří překvapení – jenže – inspirace a možnosti časem přece jen docházejí...

Před nedávnem jsem obě hračky do rodiny donesla a Laura je nepustila z ruky a pro jistotu hned odnesla do svého pokojíku. A radost z nich neustává.

Lauřina maminka děkuje Emičce, Dáše, Honzovi i neuvěřitelně šikovné autorce paní Janě a píše: Knížku máme prohlédnutou snad tisíckrát a každý den mě Lauri překvapí novou možností, jak číst a hrát si s ní. Dinosaurius s námi musí jezdit i na koni. Myslím, že jsme dostali víc, než hračky.

Veronika Strenková, poradkyně rané péče

NÁVŠTĚVA JEDLIČKOVA ÚSTAVU A ŠKOL

Na začátku zimy jsme měly s kolegyněmi šanci jít se podívat do Jedličkova ústavu a škol. Prošly jsme si místnosti ergoterapie a rehabilitace a nasbíraly jsme plno inspirace na nákup i výrobu dalších zajímavých pomůcek!

Tip na jednu, kterou si jednoduše můžete vyrobit doma (z houbičky a knoflíků) a která skvěle podpoří rozvoj motoriky, příkládám níže. Viděly jsme bazének i školu, zúčastnily se programu v přípravné třídě, včetně jedné

narozeninové oslavy. Dozvěděli jsme se navíc o pořádání [konzultačních pobytů](#), které organizuje Jedličkův ústav a školy pro děti do 18 let s pohybovými obtížemi, a to i pro ty, které do školy ještě nechodí.

Více o celém pracovišti: www.jus.cz

Zuzana Havelková, poradkyně rané péče

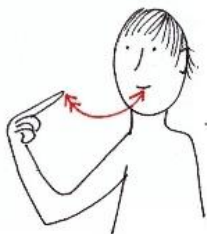

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU ZE ZNAKOVACÍCH KURZŮ

Znakovací kurzy už mají svou dlouholetou tradici (ohlédnutí za kurzy až k jejich počátkům jste si mohli přečíst loni v našem podzimním Zpravodaji od jedné z organizátorek Zuzany Sýkorové) a pevné místo v naší nabídce služeb pro rodiny. Vnímáme je jako velký zdroj motivace ke znakování a jako konkrétní nástroj, který podpoří nebo úplně nastartuje lepší komunikaci s dítětem.

Jak je vnímají rodiny, které se kurzů zúčastnily?

Tomuto tématu se věnoval dotazník, který navrhly Veronika Strenková a Zuzka Sýkorová, které spolu znakovací kurzy vedou. Dotazník pro nás zpracovala a vyhodnotila Anna Strenková, vystudovaná socioložka a naše externí spolupracovnice.

Dotazník vyplnilo 17 z 41 rodin, které se účastnily znakovacích pobytů. Z toho více než tři čtvrtiny se znakovacího kurzu účastnily před rokem a méně. Můžeme tedy říct, že jejich zkušenost je poměrně čerstvá.

Vyjma jedné rodiny všichni odpověděli, že kurz pro ně znamenal nějaký posun v komunikaci s dítětem. **Konkrétní posuny nastaly v následujících oblastech:**

- lepší možnosti dorozumění s dítětem (ukáže, co chce – pít, přidat jídlo apod.),
- lepší vnímání potřeb dítěte, zlepšení očního kontaktu s dítětem,
- zařazení znaků do běžné komunikace, a tím motivace dítěte ke komunikaci,
- zintenzivnění znakování, zvýšení počtu používaných znaků,
- „nakopnutí“ k používání znaků – další domácí práce pomocí videonávodů,
- zlepšení přístupu ke znakování – znakování se stalo přirozenou součástí života, rodiny se nebojí používat znaky na

veřejnosti a zapojovat do znakování sourozence. Nejčastěji doprovázeli na znakovacím kurzu rodiče (partner/ partnerka – 11 odpovědí), někdo jiný z rodiny (7 odpovědí), babička či dědeček dítěte (2 odpovědi) nebo asistentka dítěte (1 odpověď).

Do znakování s dítětem se pak z rodiny pustili nejčastěji rodiče dítěte a jeho sourozenci (9 odpovědí), v menší míře pak prarodiče nebo ostatní příbuzní jako strýcové, tety, apod. (1 odpověď). Dle jedné maminky „otec přes počáteční skepsi opakuje znaky po synovi a přidává své vlastní – auto, vlak, mám tě rád.“

Dle odpovědí rodičů začali v menší míře s dítětem znakovat i profesionálové mimo rodinu. Jednalo se zejména o logopedy a asistenty, v jednotlivých případech také o učitele, pracovníky stacionáře nebo pracovníky rané péče.

Dodnes používá znaky 12 rodin, ostatní znaky používat přestaly. Mezi důvody, proč rodiny znaky přestaly používat, se řadí tyto:

- nezvládají znakování z časových důvodů,
- rodiče od znakování zrazuje,
- dítě neudrží při znakování pozornost,
- dítě začalo mluvit, a buď znaky nepotřebuje, nebo je používá jako doplněk ke komunikaci.

Někteří rodiče si bohužel postěžovali na přístup vzdělávacího systému, který znakování dostatečně nepodporuje, a na absenci znakování ve speciálně pedagogických centrech.

Anna Strenková, externí spolupracovnice

BANÁNOVÝ CHLEBÍČEK

#glutenfree #lowsugar #eggfree

Ultrarychlý, vláčný, sladký i bez cukru a plný banánů... Ano, i takový může být Váš banánový chlebiček... Tak jestli máte doma pár zralých banánů a základní ingredience, vzhůru do pečení!

Recept

forma na biskupský chlebiček – výsledek je vysoký cca 3-5 cm

- 3 zralé banány
- 4 lžíce mléka (lze použít rostlinné či živočišné)
- 1 hrnek mouky dle vaší volby
- 2 lžíce nepraženého kakaa
- cca 10-20g rozpuštěného tuku (lze vynechat)
- 1 lžička skořice
- 1,5 lžičky bezfosfátového prášku do pečiva

Postup

Banány rozmačkáme vidličkou nebo je rozdrtíme v mixéru. Do banánového pyré postupně přidáme ostatní ingredience a důkladně promícháme. Těsto rozvrstvíme do předem vysypané (či pečícím papírem vystlané) formy. Pečeme na 180st cca 25 min.

Tipy na závěr

- mouku použijte vaši oblíbenou, v průběhu posledních týdnů jsme chlebiček pekli ze špaldové, rýžové i pohankové mouky a pokaždé dopadl skvěle
- vajíčko do těsta lze přidat, ale vynechat jde skvěle (většinou jsme jej vynechali)
- kakao používám nepražené, chutná nám víc „nugátově“ než klasické holandské kakao
- jako sladidlo jsem (pokud jsem jej vůbec přidala) použila většinou 1 lžíci medu nebo javorového sirupu
- tuk v těstě lze úplně vynechat – taky se nic nestane, většinou jsem použila rozpuštěné ghí
- pokud nemáte zrovna své oblíbené mléko, nezoufejte, použijte místo něj do těsta obyčejnou vodu
- „chlebiček“ jsem pekla ve formě na biskupské chlebičky, ale stejně dobře by z těsta šel udělat nízký korpus na dort či něco podobného
- jako odměrku v receptu používám hrnek, jde o hrnek o objemu cca 200ml

Markéta Foldyna Hellová

DOBROU CHUŤ!

Copyright © březen 2020 Raná péče
Diakonie
All rights reserved.

Redakční práce: Alice Pexiederová
Sazba: Lucie Černíková

Diakonie ČCE - středisko Praha
Vlachova 1502/20
155 00 Praha 13

www.diakonie-praha.cz

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

Pracoviště Rané péče Diakonie:
Machatého 683/10, Praha 5
Mírové nám. 19, Horažďovice
Jindřichova 337, Děčín

Kontakt:
tel: 235 518 392
e-mail: info@rana-pece.cz
www.rana-pece.cz
www.facebook.com/RanaPeceDiakonie
č.ú. 0127747339/0800

Vedoucí rané péče:
Mgr. Anna Slováčková

Poradkyně rané péče:
Mgr. Barbora Jiráková
Mgr. Alena Kunová
Mgr. Markéta Pekárková
Mgr. Pavla Foster Skalová
Mgr. Veronika Strenková
Mgr. Jana Londinová
Mgr. Kristýna Bezděková
Bc. Alice Pexiederová
Mgr. Helena Řeháková
Mgr. Anna Kubeschová
Mgr. Kateřina Šmolíková
Bc. Monika Menclová, DiS
Bc. Zuzana Havelková
Bc. Adéla Závorková

Mgr. Pavla Těhníková (na RD)
Mgr. Ewa Svoboda (na RD)
Bc. Barbora Kremlová (na RD)

Sociální pracovnice:
Mgr. Lucie Černíková

Koordinátorka:
Petra Dušánková
Bc. Alexandra Chomiszaková (na RD)

Ředitel Diakonie ČCE - středisko Praha:
Mgr. Jakub Suchel

Koordinátorka PR a FR:
Mgr. Barbora Dukátová

Děkujeme paní **Jitce Rohanové**
za korekturu tohoto vydání a **všem**
statečným přispěvatelům.

**POKUD NEMÁTE ZÁJEM NADÁLE DOSTÁVAT TENTO ZPRAVODAJ, NAPIŠTE
NÁM TENTO POŽADAVEK NA info@rana-pece.cz**

